

Długołęka, dnia 04 marca 2026 r.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2025 WRAZ Z PRZEDSTAWIENIEM POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ

I. Wprowadzenie

Obowiązki gminy w zakresie wspierania rodziny określone zostały w Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2025, poz. 49), która określa m.in.:

1. zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
2. zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków,
3. zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
4. zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
5. zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Realizacja tego zadania odbywa się we współpracy z lokalnym środowiskiem, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednym z obowiązków gminy jest opracowywanie i wdrażanie trzyletnich programów wsparcia rodzin. W Gminie Długołęka zadania z zakresu wsparcia rodziny realizowane były na podstawie Uchwały Nr LXIV/734/23 Rady Gminy Długołęka z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026.

II. Podstawa prawna realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w 2025 roku

1. Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz.U. z 2025 r., poz. 49),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1214),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1673 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i

- przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 2151 t. j.),
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz.U. 2023 r., poz. 1939),
 6. Ustawa z dnia 04 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz.U. z 2024. poz. 1829).

III. Adresaci programu

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym dotknięte przemocą, problemem uzależnień, ubóstwem, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.
2. Kobiety w ciąży i ich rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz kobiety w sytuacji niepowodzeń położniczych, rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.
3. Rodziny, którym sąd ograniczył władzę rodzicielską, zobowiązane do współpracy z asystentem rodziny.
4. Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

IV. Realizacja celów Programu Wspierania Rodzin

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny realizowanego w Gminie Długołęka jest udzielanie kompleksowego i skoordynowanego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przywracanie im zdolności do prawidłowego i samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym.

Program ukierunkowany jest na wzmacnianie kompetencji rodzicielskich, poprawę relacji wewnątrzrodzinnych, przeciwdziałanie marginalizacji społecznej oraz zapobieganie sytuacjom mogącym skutkować umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

Realizacja Programu opiera się na współpracy interdyscyplinarnej podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, w tym jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, placówek oświatowych, podmiotów ochrony zdrowia, sądu oraz Policji. Podejmowane działania mają charakter zarówno wspierający, jak i aktywizujący, zmierzający do wzmocnienia zasobów własnych rodziny, odbudowy jej samodzielności oraz trwałej poprawy jakości życia

1. Prowadzenie analizy rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie

- a) W roku 2025 działania związane z realizacją powyższego celu prowadzone były poprzez pracę socjalną i pracę z rodziną prowadzoną przez asystentów rodziny, przy współpracy z przedstawicielami działającymi na rzecz dzieci i rodziny. Rozpoznawano trudności w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz dokonywano oceny sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym oraz rówieśniczym.

Tabela 1: Analiza środowisk rodzinnych w latach: 2023, 2024, 2025

Analiza środowisk rodzinnych	2023 r.	2024 r.	2025 r.
------------------------------	---------	---------	---------

	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Świadczenia z pomocy społecznej	190	312	191	299	213	329
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej (liczba osób)	214	436	244	381	283	468
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	29	47	27	39	16	17
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	29	107	34	128	31	109

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

Tabela 2: Powody przyznania pomocy społecznej w latach: 2023, 2024, 2025

Powody przyznania pomocy finansowej	2023 r.		2024 r.		2025r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Ubóstwo	67	93	60	90	46	90
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	55	15	59	11	53
w tym wielodzietność	6	38	7	36	6	35
Bezrobocie	26	45	26	47	17	27
Niepełnosprawność	64	88	67	84	78	98
Długotrwała lub ciężka choroba	56	77	79	100	95	118
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	10	30	5	15	17	53
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0	1	2
Alkoholizm	17	19	11	17	13	21
Zdarzenia losowe	12	25	3	3	1	1

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

- b)** Asystenci rodziny monitorują zagrożenia związane ze stanem zdrowia dziecka poprzez regularny kontakt i współpracę z podmiotami leczniczymi działającymi na terenie gminy Długołęka oraz na terenie miasta Wrocławia. W ramach tych działań asystenci rodziny oraz pracownicy socjalni podejmują kontakt z placówkami medycznymi, takimi jak przychodnie, poradnie specjalistyczne oraz szpitale. Współpraca ta umożliwia wczesne wykrywanie problemów rozwojowych i zdrowotnych dzieci, ocenę ich sytuacji medycznej oraz podejmowanie odpowiednich działań interwencyjnych. W szczególnych przypadkach organizowane są konsultacje z lekarzami, terapeutami czy psychologami, a także kierowanie rodzin do odpowiednich instytucji w celu uzyskania niezbędnej pomocy.
- c)** Monitorowanie zagrożeń związanych z sytuacją opiekuńczo-wychowawczą dziecka odbywa się poprzez stały kontakt i współpracę z placówkami oświatowymi, takimi jak przedszkola, szkoły podstawowe i inne instytucje edukacyjne działające na terenie gminy oraz po za nią. Asystenci rodziny współpracują z nauczycielami, pedagogami szkolnymi oraz dyrekcją placówek, aby identyfikować dzieci znajdujące się w trudnej sytuacji rodzinnej. W ramach tej współpracy monitorowane są m.in.: frekwencja uczniów, ich zachowanie, relacje z rówieśnikami oraz trudności w nauce, które mogą sygnalizować problemy opiekuńczo-wychowawcze. W przypadkach budzących niepokój podejmowane są odpowiednie działania, takie jak rozmowy interwencyjne z rodzicami, kierowanie rodzin do specjalistycznego wsparcia (np. poradni psychologiczno-pedagogicznych). Asystenci rodziny regularnie brali udział w spotkaniach

odbywających się na terenie szkół. Dzięki tej współpracy możliwe jest szybkie reagowanie na sytuacje zagrażające dobru dziecka oraz udzielanie rodzinom wsparcia.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

- a) Zabezpieczanie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny realizowane było poprzez przyznawanie i wypłacanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w ramach ustawy o pomocy społecznej.
- b) Zabezpieczanie podstawowych potrzeb żywieniowych dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji losowej oraz osób dorosłych odbywało się poprzez realizację zadań w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” oraz poprzez współpracę z Bankiem Żywności we Wrocławiu.

Tabela 4: Pomoc Państwa w zakresie dożywiania w latach: 2023, 2024, 2025

Formy pomocy	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Liczba dzieci oraz uczniów	18	34	40
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń	13	19	21

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

Tabela 5: Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa w latach: 2023, 2024, 2025

Program „Bank Żywności”	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Liczba osób objętych programem	160	150	172

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

- c) Świadczenia pieniężne dla uczących się dzieci i młodzieży. Pomoc ta jest regulowana ustawą o systemie oświaty i była realizowana w formie stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych dla wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Tabela 6: Stypendia szkolne dla uczniów w latach: 2023, 2024, 2025

Stypendia szkolne dla uczniów	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Liczba przyznanych świadczeń	21	12	2

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

3. Rozwijanie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziny

- a) Zadania z zakresu wspierania rodziny w gminie Długołęka realizowane były przez asystentów rodziny. Asystent rodziny realizuje pracę z rodziną w miejscu zamieszkania rodziny. Asystent rodziny przydzielany jest na wniosek pracownika socjalnego lub w związku z Postanowieniem Sądu Rodzinnego o zobowiązaniu rodziny do współpracy z asystentem rodziny. Asystent rodziny nie może współpracować jednocześnie z więcej niż 15 rodzinami. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Długołęce w 2025 r. zatrudnionych było dwóch asystentów rodziny w pełnym wymiarze godzin na umowę o pracę.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

1. Opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami

rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym.

2. Opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
3. Udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.
4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych i psychologicznych.
5. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi.
6. Wspieranie aktywności społecznej rodzin.
7. Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.
8. Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych.
9. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku.
10. Sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach.
11. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.
12. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny; współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

W roku 2025 wsparciem asystenta rodziny zostało objętych łącznie 31 rodziny, składały się one z 42 osób dorosłych oraz 67 dzieci. Wszystkie rodziny objęte współpracą z asystentem rodziny charakteryzowały się obniżonymi kompetencjami opiekuńczo – wychowawczymi, uwarunkowanymi różnymi przyczynami, np. brak prawidłowych wzorców z rodzin pochodzenia, brak wsparcia z najbliższego środowiska rodzinnego, występowanie przemocy, nadużywanie lub uzależnienie od alkoholu, niskie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym brak prawidłowych umiejętności zarządzania budżetem domowym, niepełnosprawność zarówno intelektualna, jak i wynikająca z długotrwałej choroby oraz długotrwałego bezrobocia.

Tabela 7: Charakterystyka pracy asystenta rodziny w latach: 2023, 2024, 2025

Charakterystyka pracy asystenta rodziny	2023r.	2024 r.	2025 r.
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	36	34	31
Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	8	11	10
Liczba dzieci w rodzinach	62	78	67
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	8	14	7
ze względu na osiągnięcie celów	7	7	3
ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0	7	3
ze względu na brak efektów	1	0	1
ze względu na zmianę metody pracy	0	0	0

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

Tabela 8: Charakterystyka trudności występujących w rodzinach w latach: 2023, 2024, 2025

Charakterystyka trudności	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Trudności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, w tym:			
Problemy wynikające z postawy rodziców: brak właściwych metod wychowawczych, brak wzorców, brak lub niedostateczne zainteresowanie problemami dziecka i potrzebami rozwojowymi dziecka	29	34	31
Problemy wynikające z postawy dziecka: zachowania agresywne, negatywizm szkolny, przynależność do destrukcyjnych grup, uzależnienia, bunt nieadekwatny do wieku, konflikty z prawem	10	11	10
Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	10	9	16
Przemoc w rodzinie	10	13	10
Nadużywanie alkoholu / uzależnienie	7	14	6
Bezrobocie bądź bierność zawodowa	7	8	10
Niepełnosprawność lub długotrwała choroba	3	3	6
Rodzina niepełna	12	15	14

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

- b)** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce zapewniał rodzinom wsparcie w zakresie podnoszenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych poprzez organizację i finansowanie warsztatów oraz kierowanie rodziców do instytucji oferujących specjalistyczną pomoc. Zajęcia realizowane były we współpracy z pedagogami, psychologami oraz innymi specjalistami. Ich celem było wzmacnianie umiejętności wychowawczych, poprawa komunikacji w rodzinie oraz rozwijanie skutecznych sposobów radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi:
- cykl „Warsztatów Rozwoju i Wspierania Kompetencji Wychowawczych dla Rodziców” w ramach projektu socjalnego „Chwile, które budują”, w terminach 15.11.2025 r. oraz 06.12.2025 r. W warsztatach wzięło udział 10 osób.
 - warsztaty rozwojowe dla rodziców pn. „Konsekwencja i wspólne działanie rodziców – razem w jednym kierunku” w ramach projektu socjalnego „Rodzina to siła”, w terminach 20.09.2025 oraz 15.11.2025. W warsztatach wzięło udział 7 osób.
- c)** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce umożliwiał rodzinom dostęp do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego oraz prawnego, organizując bezpłatne spotkania ze specjalistami lub kierując do właściwych instytucji wsparcia.
- d)** Asystenci rodziny wspierali dorosłych członków rodzin w procesie aktywizacji zawodowej i społecznej poprzez doradztwo oraz współpracę z instytucjami rynku pracy.
- e)** Utworzenie w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce od października 2025 roku Placówki Wsparcia Dziennego. Powołanie PWD miało na celu wzmocnienie systemu wsparcia dzieci i ich rodzin w gminie, poprzez zapewnienie bezpiecznego i rozwijającego środowiska po zajęciach szkolnych. Placówka funkcjonuje w formie pracy podwórkowej, zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Taka forma pracy pozwala dotrzeć do dzieci, które z różnych powodów nie korzystają z

instytucjonalnych form wsparcia. Zajęcia w PWD odbywają się 3 razy w tygodniu w godzinach popołudniowych – od 14:00 do 18:00. W placówce objętych wsparciem jest maksymalnie 15 dzieci w wieku szkolnym. Zajęcia prowadzone są przez jednego wykwalifikowanego wychowawcę.

- f) W ramach realizowanych projektów socjalnych podejmowano działania ukierunkowane na organizację spotkań integracyjnych dla rodzin, których celem było wzmacnianie więzi społecznych, aktywizacja środowisk lokalnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Projekt socjalny „Rodzina to siła”.

W 2025 roku zrealizowany został projekt socjalny „Rodzina to siła”. Projekt socjalny został opracowany oraz realizowany był przez asystentów rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce. Odbiorcami projektu były rodziny (rodzice wraz z dziećmi) zmagających się z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi. W ramach projektu socjalnego odbyły się następujące działania:

— **Wyjazdy Edukacyjno-Integracyjne dla rodzin z trudnościami opiekuńczo wychowawczymi**, w tym z problemem uzależnień oraz przemocy w rodzinie, zrealizowany w dniu 30.05.2026 r. oraz w dniach 14–15.06.2026 r. W ramach wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze zorganizowano wyjazd edukacyjno-integracyjny, którego celem było wzmocnienie więzi rodzinnych oraz rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców. Program obejmował warsztaty dotyczące budowania prawidłowych relacji w rodzinie, skutecznej komunikacji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów. Istotnym elementem działania była edukacja w zakresie profilaktyki uzależnień – zarówno od substancji psychoaktywnych, jak i uzależnień behawioralnych.

Warsztaty rozwojowe “Konsekwencja i wspólne działanie rodziców – razem w jednym kierunku” dla rodziców 20.09.2025 oraz 15.11.2025.

Celem warsztatów było wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez kształtowanie postawy konsekwencji oraz spójności w oddziaływaniach opiekuńczo-wychowawczych. Zajęcia koncentrowały się na budowaniu wspólnego kierunku rodzicielskiego, ustalaniu jasnych zasad funkcjonowania w rodzinie oraz wypracowywaniu jednolitych metod reagowania na trudne zachowania dzieci.

4. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

- a) W ramach zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji w rodzinach oraz rozwiązywania już istniejących problemów podejmowano współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi na rzecz rodziny w tym.: szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie pozyskiwania źródła informacji o środowiskach rodzinnych, wymagających pomocy oraz ustalenia form pomocy. Współpracowano z sądami i ich organami pomocniczymi w ocenie sytuacji dziecka i rodziny. W razie konieczności występowano z wnioskiem do sądu o zobowiązanie rodziców do określonego postępowania, w tym pracy z asystentem rodziny, realizowania planu pracy z rodziną, skierowania rodziców do placówki albo specjalisty zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem, poddanie wykonywania władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego, skierowanie małoletniego do organizacji lub instytucji powołanej do przygotowania zawodowego albo innej placówki sprawującej częściową pieczę nad dziećmi;

wnioski do sądu o pozbawienie, ograniczenie bądź zawieszenie władzy rodzicielskiej, wnioski do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie demoralizacji nieletniego, celem zastosowania środka wychowawczego.

Współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi w zakresie rozwiązywania trudności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, polegała przede wszystkim na podejmowaniu interdyscyplinarnych działań zapobiegających sytuacjom kryzysowym w rodzinach, pomocowych oraz interwencyjnych, w tym:

- Rozpoznawaniem trudności opiekuńczo – wychowawczych, poprzez funkcjonowanie dziecka w środowisku szkolnym i / lub rówieśniczym np. zachowanie dziecka, poziom opanowania materiału szkolnego, zainteresowanie rodziców sytuacją szkolną dziecka, higiena osobista dziecka, zabezpieczenia podstawowych potrzeb dziecka.
 - Przeciwdziałanie zjawiskom nadużywania alkoholu i przemocy w rodzinie poprzez powiadomienie ośrodka pomocy społecznej o rodzinach, w których dochodzi do widocznych zaniedbań w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
 - Rozpoznawanie potrzeb dziecka i rodziny oraz wspólne określanie planu pomocy rodzinie w odniesieniu do sytuacji szkolnej dziecka.
 - Współpraca w zakresie realizacji zadań Programu „Posiłek w szkole i w domu”.
- b)** Nawiązanie współpracy z Poradnią „SALUS” – Centrum Zdrowia Psychicznego, celem diagnozy i znalezienia właściwych oddziaływań dla poszczególnych członków rodziny.
- c)** W ramach zapobiegania sytuacjom kryzysowym, wymagającym interwencji, pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny monitorowali środowiska rodzinne, w razie konieczności przy współpracy z Komisariatem Policji w Długołęce. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej występowali z wnioskiem o objęcie patronażem wybranych rodzin i częste wizyty w środowisku z uwzględnieniem godzin wieczornych, sobót i niedziel, z uwagi na występujące w rodzinach problemy, które mogły zagrażać zdrowiu oraz bezpieczeństwu poszczególnych członków rodziny w tym małoletnich dzieci.
- d)** W zakresie rozwiązywania problemu przemocy domowej, asystenci rodziny współpracowali z Zespołem Interdyscyplinarnym oraz Grupami Diagnostyczno – Pomocowymi.
- e)** Udzielano rodzinom pomocy w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych z problemem uzależnień i współuzależnień poprzez motywowanie do podjęcia leczenia, kierowanie wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia, motywowanie do udziału w grupach wsparcia, współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Długołęce.

5. Działania prowadzące do reintegracji rodzin

Działania na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze prowadzone są także w sytuacjach, gdy dziecko zostało czasowo umieszczone poza rodziną. Głównym celem takich oddziaływań jest przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji tj. umożliwienie dziecku powrotu do domu rodzinnego. Oddziaływania te prowadzone są we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. W ramach współpracy z koordynatorem pieczy zastępczej

dokonywano oceny sytuacji rodziny biologicznej, dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. W 2025 roku żadne dziecko nie powróciło do rodziny biologicznej.

W 2025 roku asystent rodziny prowadził pracę z 31 rodzinami, w których wychowywało się łącznie ponad 67 dzieci. Spośród nich ponad 9 dzieci było zagrożonych umieszczeniem poza rodziną biologiczną, natomiast 6 dzieci zostało objętych pieczą zastępczą. W 17 rodzinach objętych wsparciem co najmniej jedno z rodziców miało ograniczoną władzę rodzicielską i pozostawało pod nadzorem kuratora sądowego.

6. Koordynacja działań pomocowych dla kobiet w ciąży i ich rodzin.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, asystenci rodziny zobowiązani są do wspierania kobiet w ciąży i ich rodzin, w szczególności kobiet w ciąży zagrożonej powikłaniami. Wsparcie, o którym mowa w ustawie obejmuje zapewnienie dostępu do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę. Rodzina objęta wsparciem może liczyć na uzyskanie pomocy oraz pokierowanie do właściwych ośrodków (koordynacja działań), świadczących usługi niezbędne do zaspokojenie potrzeb rodziny. Rodziny otrzymują dostęp do poradnictwa w zakresie przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowywaniu dziecka ze szczególnymi potrzebami, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej ze szczególnym uwzględnieniem praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych.

W 2025 roku żadna z rodzin objętych wsparciem nie skorzystała z powyższej formy pomocy.

V Finansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Obowiązek współfinansowania pieczy zastępczej wynika z art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, wspólnie z powiatem ponosi koszty jego utrzymania w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2025 r. Gmina Długołęka zgodnie z obowiązującą ustawą współfinansowała pobyt 26 dzieci w pieczy zastępczej. Z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2025 r. w pieczy zastępczej zostało umieszczone 6 dzieci.

Tabela 9: Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach: 2023, 2024, 2025

Formy pieczy zastępczej	2023 r.		2024 r.		2025 r.	
	Liczba dzieci	Wydatki	Liczba dzieci	Wydatki	Liczba dzieci	Wydatki
Rodzina zastępcza spokrewniona	9	64.798,83 zł	10	74.957,04 zł	11	69.237,89 zł
Rodzina zastępcza niezawodowa oraz zawodowa	10	106.305,30 zł	9	148.252,14 zł	10	152.148,64 zł

Rodzinny Dom Dziecka	4	74.788,56 zł	4	59.886,92 zł	4	14.784,60 zł
Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza	0	0,00zł	0	0,00 zł	0	0
RAZEM	21	245.892,69 zł	23	283 096,10 zł	25	236171,13 zł

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

VI. Sprawozdanie finansowe – zatrudnienie asystentów rodziny

W 2025 roku gmina Długołęka zakwalifikowała się do udziału w „Programie asystent rodziny na rok 2025”, który został ogłoszony przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dla jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego. Program dotyczył dofinansowania kosztów wypłaty dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny oraz dofinansowania do zatrudnienia asystentów rodziny w wysokości nieprzekraczającej 30% wynagrodzenia wraz z pochodnymi. Program został sfinansowany ze środków Funduszu Pracy ujętego w planie finansowym Funduszu Pracy na 2025 r. na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Na realizację tego programu uzyskano dotację w wysokości 50 086,80 zł.

W ramach programu "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024 - 2027" uzyskano dotację w wysokości 29 907,35 zł.

Tabela 10: Wydatki związane z zatrudnieniem asystenta rodziny w latach 2023, 2024, 2025

Lata	Finansowanie z budżetu gminy	Finansowanie z innych źródeł	Razem
2023 r.	130.953,73 zł	23.352,99 zł	133.306,72zł
2024 r.	161.285,22 zł	67.592,09 zł	228.877,31 zł
2025 r.	186.285,12 zł	50.086,80 zł	236.416,92 zł

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

VII. Podsumowanie, wnioski oraz potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady i formy pomocy rodzinom doświadczającym trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz organizację pieczy zastępczej. Wskazuje również obowiązki administracji publicznej w zakresie wsparcia rodzin oraz funkcjonowania systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 w/w ustawy do zadań własnych gminy należy: opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny; tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny; tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W 2025 roku na terenie Gminy Długołęka zadania z zakresu wspierania rodziny realizowało dwóch asystentów rodziny. Wsparciem objęto 31 rodzin, w których wychowywało się 67 dzieci. Podejmowane działania koncentrowały się na wzmacnianiu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców, poprawie funkcjonowania rodzin w

środowisku lokalnym oraz tworzeniu bezpiecznych i stabilnych warunków do rozwoju małoletnich.

W części rodzin zakończono współpracę, przede wszystkim z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania bądź osiągnięcie założonych celów pracy. W rodzinach nadal objętych wsparciem odnotowano wzmocnienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz poprawę organizacji życia rodzinnego, co umożliwiło pozostawienie dzieci w rodzinach biologicznych i zapobiegło konieczności kierowania ich do pieczy zastępczej.

Proces przezwyciężania trudności opiekuńczo-wychowawczych jest długotrwały i wymaga systematycznej pracy, zaangażowania członków rodziny oraz ścisłej współpracy z instytucjami wspierającymi, w tym szkołami, placówkami ochrony zdrowia, sądami i Policją. Z uwagi na złożoność problemów występujących w środowiskach rodzinnych, zasadne jest kontynuowanie oraz rozwijanie działań profilaktycznych i wspierających. Kluczowe znaczenie ma regularna praca asystentów rodziny realizowana w miejscu zamieszkania rodzin, umożliwiająca bieżące monitorowanie sytuacji oraz adekwatne reagowanie na pojawiające się trudności.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami jedną z form wsparcia rodziny jest organizacja opieki i zajęć dla dzieci w placówkach wsparcia dziennego, która od października 2025 roku funkcjonuje w strukturze GOPS w Długołęce. Dzieci i młodzież mają możliwość korzystania z pomocy w nauce, uczestnictwa w zajęciach integracyjnych czy rozwijania zainteresowań. Tego rodzaju oddziaływania stanowią istotny element profilaktyki problemów wychowawczych oraz uzależnień, wzmacniają kompetencje społeczne dzieci i młodzieży, a także wspierają stabilizację i prawidłowe funkcjonowanie rodzin. Placówka funkcjonuje w ramach GOPS, co umożliwia bezpośrednią koordynację działań z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi oraz innymi specjalistami. Takie rozwiązanie zapewnia spójność oddziaływań pomocowych, bieżącą wymianę informacji oraz szybsze reagowanie na potrzeby dzieci i ich rodzin. Utworzenie placówki stanowi istotne wzmocnienie lokalnego systemu wsparcia rodziny, zwiększając dostępność pomocy środowiskowej, profilaktycznej i wychowawczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce w kolejnym roku będzie kontynuował realizację rozwiązań w zakresie wspierania rodziny w oparciu o Uchwałę Nr LXIV/734/23 Rady Gminy Długołęka z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Długołęce
Ewelina Walczak-Pelc

